

Andrej Medved

Veliko kolo

Na nebu veliko kolo iz jekla in
srebrnih palic, ki se vrti kot bronaste tipalke
na metulji glavi... kot gosta, krvna tekočina v prozornem,
zdrizastem ovoju... Kot ptica pevka na grmovju z bršljanom in z mravljami

iz tankih in viskoznih vlaken. Ptica
vzleti z gole na sosednjo, razcveteno vejo, kot deklica
z modrimi očmi vzleti v sanje, ki minejo kot pravljica, ki izpuhti v vesoljni

čas, z minljivostjo trenutnih vzgibov

roke, ki se potaplja v redko snov iz biserov in rdečkaste
snovi v skrinjici s kristalno luno... Kot moka zažarijo stanjšani lasje, kot

glava pikčaste pikapolonice... in
les v peči. Kot ovijalke v steni stare hiše, kot sipki
baldahin in zlizane preproge v zrcalu. Kot črne kope škratov v gozdu,

kot krona tisočkrat zavite kače,
ki zleze s kamna v zaprta usta... Nebo se razsvetli
v zavesah dima, ki se dvigujejo nad vrelo in obarvano termalno vodo...

Belina zračne lise v plašču in sončna
luč, ki se razlije pod sončničnim oblakom, z zdravilno
rožo, in nad drevjem, kjer pojejo ponoči, v poltemi, s svetilnim perjem

in z zvonkimi glasovi v živem pesku,
zanemele ptice... In dolga pot v neznano, kjer te
že čakajo ustrahovani in pomnoženi roji svilnatih galebov.
Čebele na prostrani jasi... zaspijo, z glavo in z jezikom v vročem medu,

ki se cedi iz čašnih stebelc in rumenih
zadkov na otroško glavo. Neskončnost v svetosti pomladi,
ki prebuja v srcu brezmadežno utripanje svetlobnih delcev v poležani travi.

Brnenje v glavi vdre jezove
v gorskem zraku, da poplavijo, v kratkem
hipu, z vrelim mlekom, vse bregove in vse globine... z
listi na drevesu, ki utripajo kot rdečkasto rumenkasti zlatniki v zanke

na svilenem šalu... Kot pasasti
podaljšek repov, ki silijo navzgor, v krošnje palm
in cipres ob vznožju ognjenika. Kot gola, gladka koža na peresno

lahki roki, ki odpre železna vrata
s ključem iz črnega lesa... in v ranem jutru prebudi
ognjeno, slepo ptico v prsih začarane kraljice... ki se primerja s svetlobo...

v vrtu brez ograje in brez nihajnih
vrat ob vhodu na dvorišče. Kjer zrasede jerebičje jajce
v gnezdu, z ogljenim perjem okovano v plitvo rano nad očesom... In

v gubi na temenu izstrelili koščice
mačje hrbtenjače, v neznanski stiski, ki zapira
usta leopardov... z vlažnimi presledki v koži in na prelestnih

prstih v krilatemu vrhu na ledeni
gori... Kot trnkast poljub se hipoma odprejo usta
in se napolni zdrizast in lepljiv balon iz trde, lakaste masti, ki brizgne

iz voščenege telesa. Da se nalepijo na
polt kot muhe na lepilni trak, ki obvisi pod stropom.

Operjen vrabčji rep utripa... kot
srčna utripalka in kot kazalci v stari uri... Nemir
v oazi, ki prežene Glas, glasove z oboka ust, iz črne skrinje, ki

v njej glasno podrhtavajo galebi. In
temne misli, ki postopoma odrevenijo v marmornato
ploščo, obraslo z žimo. Kadilo v travnati posodi, z besedo zaobljube

zraslo v dim nad povoščeno streho...
Tako se hitro pomladijo pavi v stekleni kletki in
zagorijo palice in biči v kotu sobe. Da zrak oledeni v ledene
sveče in zmajevi mladiči spnejo sladko peno z grl kukavice in sinice v

modro rdečkasto vlaknino okrog
prsi ribe velikanke iz temne slonovine. V trenutku
se, izza baržunaste zavese, skotijo zajci in lisice, ki s tacami iz

steklaste tkanine kot mravlje in
martinčki drsajo po podu velike sobane, kjer
v posteljah pod baldahinom spijo togi in omamljeni dvorjani...

Da z ostrim nožem za odpiranje
dišečih pisem zarežejo v tanko polt svilenega
stopala mrtve ptice, ki obleži v kapljah strjene krvi, ki izpuhteva

v dim nad pogoriščem iz gladkih
desk in svetle trave. V lijakih z brozgo in mastno
tekočino iz ledenih kock in barvastih oblačkov. Ki se s hitrostjo

krilc kolibrija in mlade srne dviga
v krošnje iz jeklenih vejic in skrčenega ivja... iz
mavričnega pudra, v nebo iz zdrizastih kopren in pravljinih

svetlobnih peg in madežev
utekočinjenega zraka. Vrtinec se z obračanjem
steklenega vijaka zapiči v dlan in v vrat potuhnjenega gorskega

vodnika, ki s palico udarja v
ledeno goro... Da počí žled na smrekah in

se vdrejo biserne kotanje v jame predzgodovinskega
medveda. Da severni jeleni v uplenjenih gozdovih iščejo sledi v

pokrajini z razsvetljeno zvezdo pod
nebesi in pijejo v izviru gorskega studenca kalno živo
vodo... Kolone praljudi z ognjenimi baklami v vsaki roki in goreči les
v grmadah

na sosednjih gričih... Praznik dela s fanfarami
v zgodnjem jutru in figova drevesa na dvorišču, s soncem

obsijana, s svetlobo iz žareče krogle... Bel, kodrast
pes na *piazza Tito* in veljaki v nišah Pretorske palače in rdečkaste

zastave, ki vihrajo v lahni sapi.
In hitra, papirnata kolesa dvosednega vozička
in prazne ulice, od vsepovsod, ki izginevajo v trebuh mesta...
Na strehi in na tleh globi s prečudovitim zelenkasto vijoličastim perjem,

skupina pešcev, ki se oddaljuje... in
motorna žaga, ki brni v moji glavi... Prelestno, sklonjeno
dekle, ki stopa v pravljичne prostore s sanjami o večni sreči... Nenadoma,

trenutek prebuditve, ki se stopi
s pročeljem hiše, s pogledom angela v mehko
iglo v grlu mavrične žarptice... Vzletavanje galebv iz goreče

strehe... in črn pes, ki grize v oblake,
črpalka iz prozorne vreče z mehurjastimi dudami in
klinastim nastavkom iz srebrnkaste kostne moke, ki se stopi v kozarcu

mleka... kot mravljinčna kislina, ki
spne popotnikovo oblačilo z jekleno srajco viteza
na koncu potovanja v svet čudežev in pravljичnih, zasnulih škratov.

Neznosna krivda, ki lebdi v glavi
Ptiča, škorpionov in lisice, se hipoma razblini
v mlečni prah pod trupom in kolesi tovornjaka... lebdeča srna

in trop jelenov z roževinastim rogovjem...
Prikrit in zakopan zadavljen pav z zlomljenimi krili, ki
v noč utripajo kot jadra ladij na ledeni ploskvi severnega morja... Roji

mušic, zamrznjenih v trhli steni ledenika
in snopi črnih kač na mrzlih tleh in stropu ledeniške jame...
In prhutanje mravelj in kobilic v stekleni glavi...

Vrt za galerijo... s stotino figovih
dreves in z bršljanom z ovijalkami, ki se počasi
vzpenjajo po golem, hrpavem in belkasto rdečkastem
rumenem zidu... Pred vrati zavpijejo pastirji... a vse zaman, tečaji

in ključavnica ostajajo zaprti.
Navkljub neznanskemu pritisku ne morejo
vstopiti. Oko in roke se v trenutku umirijo, odprta dlan
spolzi po hrbtenici in golenu v past votline na trebuhu in se spusti

mehkobna, čudežna zavesa
z robnikov stropa v tla, v zakovičena peresa
na telesu, ki ponikne v bazen na dnu zmeščanega vodnjaka...

V streho silijo pregnane ptice,
v plitvino nad oblaki... da s senco dvoma in
spokojnosti ob rojstvu nove lune dosežejo oddaljeno obalo.
Prah cigaretne pepela v pepelniku se sunkoma premika sem ter tja, v

ritmu glasbe... iz zvočnika v bifeju
pred koprsko obalo. In se dviguje v zrak, v vrtince
toplih, svetlobnostnih tokov, ki kot objemka v grlu papirnatega

zmaja zagrinjajo temačna palmova
drevesa. Kot grenko sladkasta pahljača iz sladkorne
pene pokrije cesto, kot ladje z ravnim premcem in tiktakanje oblakov...

Kot da navidezno, v tišini, izpljuje
barka in izgine za pontonskim krakom valobrana
v pristanišču... Kot da z žvrgolenjem, ki prebuja mrtve in ranjene

živali v pragozdovih in v osrčju
bronastega kontinenta, tjulnje in galebe in severne
medvede, s sirenami v gluhoti jonskega otoka, z zavezanimi, gluhami

očmi in voskom v ušesih, zaslutiš
sladko sporočilo iz mamljivih mlečnih žlez – poltenih
prsi arkadijske kraljice... Adelin glas napolni prostor, od kotov do

robnikov sobe, in se spreminja
v trepetanje jadrove tkanine pred viharjem... v
zamolklo brzdaje nemirnih čustev v stegnu, v grlu in v stopalih...

S stene klokotanje vode in kapljice
dežja na listih fige... v rajskem vrtu... In... nostalgija
v nebesni prostornini zapuščenega skladišča, pretok izvirov, vrelcev in

studencev čez mahovnata tla in
vlažno prst v zacinjnih koritih, napoljenih z
drobnim cvetnim prahom... v vrčih in posodah iz rjavkasto

rdeče sline... V vzratnem ogledalu...
zrcalna slika moškega, ki se oddaljuje, in notranjost
dvorišča, ki ga prerašča solni cvet... in nad ceradami nasadi oljk,

borovcev in jasmína. Puščavski
pesek... v zavesti, ki prerašča jezero in zledenelo
mesto... V trenutku ubežijo strele iz oblakov, z grmenjem, ki se

spremeni v potres... Da žvenketajo
vrata iz tečajev in okamnena okna iz polirane
smaragdne pene... In se v kratkem času dvignejo viharji,
ki skrijejo zasnule ptice pevke. Da sonce počrni in se stopijo ladje,

z ognjenim pišem v pepel
z ogorki žagovine... Da se zalepijo podgane
za podbradek in miši zlezejo v trebušno steno. Da s koncem

dneva mir in lažne sanje vstopijo
v glave štirinožcev... In zlomijo kazalce na stekleni
uri, s hitrostjo ničeve, minljive, speče sreče in s tacami polarne stisnjene

lisice, z gobcem geparda da vdirajo
v strop in sunkoma razpolovijo stegenico vepra
in slonjega mladiča... v dvoje, v troje, v nešteto drobnih delcev,

všitih v boke sklonjenih žiraf... in
v koščene, travnato zelene in ognjeno rdeče oljnate
preproge... Udarjanje zvonov ob zid, ob spone breztelesnih zvokov v

mlečnem zraku, sprožilec nematerializiranih
sledí na ulicah in na pročelju dvorcev s fasadami iz goste, zdrizaste

snovi, ki se zmeščana razpusti
pod klop in pod grmovje na dvorišču... s svetlim
bliskom v svilnati rozeti nad podrto hišo... Na mizi najdeno telo

živali, s prepognjeno perutjo
v puhasti blazini... in s kremplji, vbodenimi
v plašč iz krhke, svilnate tkanine... Kot ranjen noj na eni
nogi, ki se odriva v zračne sloje pod koraki, in z drugo, ki zakoplje črn

led v bazen pod rdečkasto rumenkastem *giardinom*...

Odrpta vrata v rdečo noč kot okno
v močvirje, ki zakriva balzamirana drevesa, stopljena
v vosek in glinene sveče, v krošnjah zamrznjenih in preoblečenih, odmrlih

silhuet... Ki se potikajo po
praznih cestah in skozi gozd na koncu mesta,
kjer spijo psi z nagobčniki iz slame... in zvitorepe lisaste lisice,

ki iščejo svoj plen in rasejo iz
tal v mehko travo. In z izviri žive vode v ožilje
mehkega telesa... iz podrastnih rosnih kapljic in zamehurjenih

stopal in mikroskopskih koreninic
na obrazih. Tako se preobrbe noč v dan in na obronkih
gozda zagorijo hlebci kruha v mlečni sirotki, ki vzdolž obraznih peg vstopi

v grlni trakt, ki se po zdrsu v zalepljeno
trebušno steno spremeni v granitne kocke in odskoči...
s hitrim plahutanjem tjujnjevih peruti čez prste na podplatu v brezno

živcev in kosti in kožnatih odpadkov...
v ogromen plaz izprožene telesnosti in čiste duše... Da
sončna luč prekrije strehe... in z dimnikov spolzi bleščica, napolnjena
z zlato

tekočino. In se razpoči na robu
stene z balkonom, napolnjenim z vrečami
zdrobljenega in sladkastega peska. Trenutek nepozornosti
in mirovanja se spremeni, z neonsko svetlobo v sobi, s slikami in rdečimi,

ironičnimi kipci, v tiho dihanje
s svetlečo večščo na ramenu suknjiča, obarvanega
z gosto tinto... Žvenket kozarcev in neopranih, emajliranih skodelic

odmeva v gluhi prostor kot
kositrni žlebovi, zunaj, na dvorišču... In
škarje z rdečim oprijemom padejo na tla in se razblinijo
v tisoče odmevov. Popisani papirji rasejo iz dna trigonometričnega

spečega bazena, pripetega v zrcalno
šipo, ki odseva oblačne madeže z nebesne sklede...
Tema zasega kote in robnike ceste kot gmota neprosojnih, stišanih
postav, ki brez glasu ječijo v prazno prostornino, s sekundnim kazalcem
stare ure

zaustavljenim v povrhnjico in
v minljivost časa... Tako se dan spet spremeni
v noč, z obiskovanjem duše v glavi, ki neizpolnjena lebdi kot dim

v plasteh nemirnih izobatov... in
skozi valovanje morske pene, pod ladjo, ki se pne
iz pristanišča v ozvezdje Mlečne ceste... Toplo, izproženo telo
moje prozorne mačke me hipoma zapelje z dotikanjem po vratu in dlaneh...

v lahkoten dremež. Da obvisim
v zraku kot papirnati metulj, ki se spreminja,

z odenki rdečkasto vijoličastih zank v lahna krilca, v puhast
klobčič, ki se kotali od stropa v črno jajce na temenu in skozi okenski

nadstrešek v postlano pernatu
blazino in iz mačjega ležišča v povodenj na
hodniku z izbruhano kislino v kanalu... Stojalo za kolesa,
ki se vrtijo, s hitrostjo bliska za naprej, v prihodnost, v ničelno obzorje,

in s hitrostjo polža za nazaj, v preteklo,
točkasto obroče... Da se kovanci iz zlata v potepuški

vreči stopijo v medeni tekočini
in iz oblačne rose pade angel na steklene nitke
v strehi iz okuženega in izpraznjenega satja... obarvanega s purpurno

rdečo barvo s smolaste in
roževinaste tkanine in z modro galico iz
vozlov na papirju iz granatne smole... Votli votek volne
v grlu in spleteni rožnati obroč, ki mi objame prsi, s čudežno dlanjo,

oblečeno v rokavico. Ko se
v jutru prebudijo ptice in spet zajameš zrak
z dihalno odprtino v trebuhu, poniknejo studenci v rdeči plaz

prstene zemlje... in zakikirikajo
polnočni petelini, z glasilkami sedmeroglavih
zmajev, ki v breznu pod ledeno goro čuvajo zaklad zlatnikov...
Tako se pred kovinskim mrazom skrijejo živali... želve, kuščarji in svetlooki

pajki v mreže, nastavljene navpično
do oblakov. In se razpočijo baloni nad čolnom v mrzli
jami, s popkovicami pripete v zanke črvojedih mravelj, ki hodijo počasi,

s sklonjenim telesom in s povešenimi
krili, ki s cinkovo peresno lahko smolo poganjajo kolesa

v repu zvezde repatice... in zvezde
Severnice v jadrnih bele in ogromne ladje, ki pluje
brez krmila, s pijanimi mornarji v podpalubju in s plinskimi lučmi

v kovinskem premcu... z zlomljenimi
vesli v noč, ki je, z udarci ob gladino oceana, napolnila
prostor med vrtinami v pesku in pološčenim obzorjem, ki se dviguje v

oboke modrega neba s postlano
posteljo v bivališču s stenami in streho iz svilene
pene... Da dihaš nemo in polglasno, kot diha kit z brizgalno temne

vode na voščnem nosu, ki se
iz njega dviga gosta para v zarasel pajčolan na
svetlih luskah ribe velikanke, ki, neprosojna, sili iz nosnic v usta, iz

polzaprtih ustnic v svinčeno
glavo, ki se razpoči, kot se razpoči lubenica
pod udarci noža... Ves trup in dolgi rep se hipno potopita, kot

se potaplja črna in repata zvezda
na pročelju hiše, ki se s podmornico iz živega srebra
stopi s ploskvijo Atlantika v Panamski ožini. Iz neprehodnih pragozdov

se širi vonj po kavčuku in smolni
tekočini in iz oči udava in rdečkasto zelenkastega
pavijana, ki se poganja z drevesa na drevo... Da iz vdolbinic v glavi

izstopijo prikazni, ujete v izdihan
zrak in v škarje karirastega raka v tolmunu pod
stoletnim mahagonijevim deblom. Naenkrat se odprejo vrata
v nebesa in Veliko kolo ožarja stene v blodnjaku ptic in netopirjev...

Da zrasede

moč letenja in lebdenja in vdihov
in izdihov v vrtincih zraka... in se sesuje trtni list
s kroglicami iz črnkastega grozdja v železno kletko, ki obvisi z

žlatinastega stropa v spalnici... na
baldahinu iz preprog, sešitih iz damastnih nitk v prt
za glavo nerojenega otroka, ki hipoma zaspi za šipo potopljenega skafandra...

z obrazom v slani vodi zastekljenega vodnjaka...